

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 311/2021
09.06.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић, Бранка Станића, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против тужених „Железнице Србије“ АД Београд и АД за железнички превоз путника „Србија воз“, кога заступа Борис Богдановић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2408/20 од 16.09.2020. године, у седници одржаној 09.06.2021. године донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2408/20 од 16.09.2020. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2408/20 од 16.09.2020. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 3477/17 од 11.03.2020. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3477/17 од 11.03.2020. године, одбијени су тужбени захтеви тужиле којим је тражила да се обавезу тужени да јој солидарно исплате накнаду на име трошкова за топли оброк и регрес за коришћење годишњег одмора у периодима по износима ближе описаним у изреци, као и да се обавезе тужени АД за железнички превоз путника „Србија воз“ да јој исплати накнаду на име трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у износима и периодима ближе описаним у изреци. Одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка, а тужилца обавезана да друготуженом накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2408/20 од 16.09.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде другостепеног суда тужилца је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, на основу члана 404. ЗПП.

Тужени АД „Србија воз“ поднео је одговор на ревизију.

Имајући у виду различиту судску праксу у истој правној ситуацији израженим у пресудама Врховног касационог суда на које је ревидент указао, Врховни касациони суд налази да су у конкретном случају испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, па је ради потребе уједначавања судске праксе донео одлуку као у првом ставу изреке.

Одлучујући о ревизији на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиле основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је засновала радни однос код туженог на неодређено време почев од 22.09.1983. године по основу уговора о раду за обављање послова ... у Сектору за СТП секција за СТП ... . Анексом 4 уговора о раду од 01.09.2015. године закљученим између тужиле и АД за железнички превоз путника „Србија воз“ констатовано је да се овим анексом мења уговор о раду од 05.02.2003. године закључен између туженог „Железнице Србије“ АД Београд као послодавца претходника и тужиле као запосленог као и да је измењена тачка 3. став 1. уговора тако да се запослена овде тужилца премешта на послове ... у секцији за саобраћајно транспортне послове ..., станица ..., са описом послова, као и тачка 6. и 7. уговора тако што запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца и других примања по основу радног односа у складу са КУ за „Железнице Србије“ АД. Основна зарада запосленог утврђује се као производ вредности једног радног часа од 66,46 динара нето, коефицијента посла 2,42 и месечног фонда часова рада од 174 часа што месечно износи 27.984,98 динара увећана за порезе и доприносе. Обрачун зараде који у себи садржи вредност за исхрану у току рада, као и регрес у току спорног периода тужени није достављао тужилци. Из налаза и мишљења судског вештака утврђено је да накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора нису урачунате у основну зараду тужиле услед чега се не може исказати ни номинални ни процентуални износ ових накнада у основној заради тужиле, те да у обрачунским листама зараде тужилци нису посебно исказани подаци о висини исплаћеног топлог оброка и регреса.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је за утужени период у складу са општим актом код послодавца тужилци кроз вредност радног часа за обрачун зараде обрачунавана и исплаћивана накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора. Пропуст послодавца да у обрачун зараде искаже податке по свим основама не води закључку да износи по овим основама тужилци нису и исплаћени. Због тога су одбили тужбени захтев у целости.

Основано се у ревизији указује да су нижестепене пресуде донете уз погрешну примену материјалног права.

Чланом 104. став 1. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/2005, 61/2005, 54/09, 32/13 и 75/14) прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду, а према одредби члана 105. став 3. Закона под зарадом се сматрају сва примања из радног односа осим

накнада трошкова запосленог у вези са радом из члана 118. тач. 1 и 4. и других примања из члана 119. и члана 120. тачка 1. овог закона. Одредбом члана 118. став 1. тач. 5. и 6. Закона о раду је прописано да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора. Чланом 121. став 1. закона је прописано да је послодавац дужан да запосленом приликом сваке исплате зараде и накнаде зараде достави обрачун.

Влада Републике Србије, Синдикат железничара Србије, Независни синдика железничара Србије и генерални директор Јавног железничког транспортног предузећа „Београд“ су 30.11.2002. године закључили су Колективни уговор за јавно предузеће „Железнице Србије“ („Службени гласник РС“ бр. 84/2002, 108/2004, 112/2008, 45/2009, 70/2010). Овим КУ послодавац се није обавезао да исплати трошкове накнаде за исхрану у току рада и регреса за годишњи одмор. Анексом тог уговора који се у складу са одредбом члана 31. анекса примењује почев од 01.01.2006. године („Службени гласник Железнице Србије“ број 4/06) је прописано: да се члан 57. КУ мења и гласи: „да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 2). Одредбом члана 5. ст. 1. и 2. Анекса је утврђена вредност једног радног часа за период јануар-јуни и јули-децембар 2006. године, а ставом 6. овог члана је утврђено да је у вредност радног часа из става 1. и 2. овог члана укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора сведено на један радни час.

Колективни уговор за „Железнице Србије“ АД („Службени гласник РС“ број 4 од 24.03.2015. године) је регулисао да се одредбе које се односе на обрачун и исплату зараде, накнаду зараде и осталих примања запослених примењују од 01.02.2015. године. Чланом 57. је такође прописано да је у вредност једног радног часа укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора.

Врховни касациони суд сматра да конкретизација права из наведене одредбе Анекса КУ (из 2006. године) није извршена, односно да се из овако утврђене вредности радног часа не може утврдити који износ представља накнаду трошкова исхране и регреса, јер она није одређена у номиналном износу, ни анексом, а ни у обрачунским листама за исплату зараде тужиоцу. Осим тога, висина накнаде за исхрану у току рада и накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора мора бити одређена у истом номиналном износу за све запослене, без обзира на њихово радно место, коефицијент за обрачун и исплату зараде и на њихову стручну спрему. Због тога се не може прихватити правно становиште нижестепених судова да је вредност ових трошкова урачуната у вредност радног часа, без одређивања висине накнаде у номиналном износу, јер у том случају висина накнаде за исхрану и регрес не би била иста за све запослене, већ би директно зависила од висине коефицијента за конкретно радно место, односно била би у директној сразмери са коефицијентом радног места, што није правилно.

Није било услова за преиначење нижестепених пресуда јер првостепени суд није прихватио ни једну од две варијанте обрачуна коју је вештак изнео у налазу и

мишљењу. Имајући у виду напред наведено првостепени суд ће оценити налаз и мишљење вештака на основу члана 8. ЗПП, а уколико се укаже за потребним извешће и допунско вештачење те ће навести разлоге из којих прихвата једну од понуђених варијанти.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду примедбе из овог решења и донети правилну и закониту одлуку, те ће одлучити о свим трошковима поступка.

На основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић